

«سدها» آرام اما مرگبار

مدیرعامل آب منطقه‌ای استان سمنان گفت: شنادر سدها تهدیدی جدی برای جان افراد است. در روزهای گرم سال، افزایش دمای هوا بسیاری از شهروندان را به سمت منابع آبی طبیعی برای شنا و تفریح سوق می‌دهد؛ اما کارشناسان همواره تأکید می‌کنند سدها، کانال‌های انتقال آب و دیگر تأسیسات آبی، به دلیل شرایط خاص فنی و ساختاری، از خطرناک‌ترین مکان‌های شنا به‌شمار می‌روند و هر سال حوادث تلخی در این مناطق جان‌شماری از افراد را می‌گیرد. مخازن سدها برخلاف ظاهر آرام و ساکن خود، دارای جریان‌های زیرسطحی، اختلاف دمای شدید در لایه‌های مختلف آب، عمق نامشخص و موانع پنهان هستند؛ عواملی که حتی برای شناگران حرفه‌ای نیز خطر آفرین است و احتمال وقوع حوادث مرگبار را به‌طور قابل توجهی افزایش می‌دهد.

دستگاه‌های متولی مدیریت منابع آب، هر سال با آغاز فصل گرما نسبت به ورود افراد به حریم سدها و تأسیسات آبی هشدار می‌دهند و از شهروندان می‌خواهند تابلوهای هشداردهنده و محدودیت‌های ایمنی را جدی بگیرند تا از بروز خسارت‌های جبران‌ناپذیر جلوگیری شود. استان سمنان نیز با برخورداری از چند سد و تأسیسات مهم آبی، از این قاعده مستثنا نیست و مسئولان شرکت آب منطقه‌ای با تأکید بر اینکه این سازه‌ها صرفاً برای تأمین آب شرب، کشاورزی و صنعت ساخته شده‌اند، از مردم خواسته‌اند از شنا و ورود به حریم این تأسیسات خودداری کنند تا تابستانی ایمن و بدون حادثه رقم بخورد. با افزایش دمای هوا و گرانش برخی شهروندان به حضور در منابع آبی، مسئولان شرکت آب منطقه‌ای سمنان نسبت به مخاطرات شنا در مخازن سدها و دیگر تأسیسات آبی استان هشدار داده‌اند و از مردم خواسته‌اند از ورود به این مناطق خودداری کنند.

سدها مناسب شنا نیستند

حمید احسانی، مدیرعامل آب منطقه‌ای استان سمنان در گفت‌وگو با خبرنگار تسنیم اظهار کرد: سدها و تأسیسات آبی استان سمنان برای شنا و تفریح طراحی نشده‌اند و ورود به این محدوده‌ها می‌تواند جان افراد را با خطرات جدی مواجه کند.

وی افزود: بسیاری از شهروندان تصور می‌کنند شرایط شنا در مخازن سدها مشابه استخر است، در حالی که ساختار این مخازن تفاوت‌های اساسی با محیط‌های استاندارد شنا دارد.

وی بیان کرد: در بستر مخازن سدها حجم قابل توجهی از رسوبات نرم، گل‌ولای، شاخ و برگ درختان و بقایای گیاهی انباشته شده است که می‌تواند همانند تله عمل کرده و شناگران را به عمق آب بکشاند و امکان راهی‌را از آنان سلب کند.

احسانی اظهار کرد: وجود جریان‌های شدید زیرسطحی در نزدیکی بدنه سدها و دریچه‌های خروجی، یکی دیگر از مهم‌ترین مخاطرات این تأسیسات است؛ جریان‌هایی که حتی شناگران حرفه‌ای نیز توان مقابله با آن را ندارند و ممکن است به حوادث مرگبار منجر شود.

تله در سدها

مدیرعامل آب منطقه‌ای استان سمنان افزود: اگرچه دمای آب در سطح مخازن ممکن است مناسب به نظر برسد، اما لایه‌های زیرین آب بسیار سرد هستند و اختلاف دمای شدید میان این لایه‌ها می‌تواند موجب گرفتگی ناگهانی عضلات، بروز سکوپ و واژ دست رفتن توان حرکتی شناگر شود.

احسانی خاطر نشان کرد: کدورت ناشی از گل‌ولای و رسوبات موجود در آب، دید زیرسطحی را تقریباً به صفر می‌رساند و در صورت وقوع حادثه، عملیات امداد و نجات را با دشواری فراوان و حتی غیرممکن مواجه می‌کند.

او تأکید کرد: تابلوهای هشدار شنا ممنوع در حاشیه تمامی سدها، بندهای انحرافی، کانال‌های آبیاری و تأسیسات تغذیه مصنوعی نصب شده است و این تأسیسات تنها با هدف تأمین آب شرب، کشاورزی و صنعت ساخته شده‌اند و هیچ گونه کاربری تفریحی ندارند. مدیرعامل آب منطقه‌ای استان سمنان، یادآور شد: شرکت آب منطقه‌ای سمنان در قبال حوادثی که بر اثر ورود افراد به حریم‌های ممنوع رخ دهد، مسئولیتی نخواهد داشت و امیدواریم شهروندان با رعایت هشدارهای ایمنی و پرهیز از شنا در سدها، تابستانی ایمن و بدون حادثه را سپری کنند.

توسعه هوشمند، مسیری برای بازآفرینی اقتصاد، مدیریت و کیفیت زندگی در روستاهای ایران است

«هوشمندسازی» مسیری تازه برای رونق روستاها

روستاهایی که در توسعه هوشمند پیشروتر باشند پررونق‌تر خواهند بود و در مقابل روستاهایی که در زمینه توسعه هوشمند، اقدام جدی و مؤثری انجام ندهند از رونق خواهند افتاد و متروکه می‌شوند

مشکلات خود را حل کنند و با مدیریت هوشمند روی پای خودشان بایستند و از بحران‌ها عبور کنند؛ البته وابستگی به دولت امتیازاتی هم به دنبال دارد مانند بهره‌مندی از اعتبارات ملی و استانی که صرف نظر کردن جامعه روستایی از آن شاید عقلانی نباشد. با هدایت اعتبارات به سوی تأمین زیرساخت‌های عمومی و مرتبط با توسعه هوشمند روستایی شاید بتوان این مشکل را برطرف کرد.

مانع دوم عدم رشد خودباوری و اعتماد به نفس در میان روستاییان است. مهم‌ترین ویژگی روستاهای هوشمند موفق، رشد خودباوری در مردم روستاست. مردم باور دارند خودشان از پس حل همه مشکلات برمی‌آیند، مانع دیگر ضعف انسجام اجتماعی در روستاست، اگر مردم روستا با هم متحد و یکپارچه باشند همه مشکلات را با کمک همدیگر حل می‌کنند.

در واقع دودستگی و چنددستگی، رقابت و ستیز کور قومی و قبیله‌ای آفت انسجام است؛ البته چندقومی پدیده مذمومی نیست و الزاماً مانع انسجام نمی‌شود بلکه رقابت قومی و درگیری‌های فرقه‌ای و بی‌توجهی به منافع جمعی مشترک، انسجام را ضعیف می‌کند، مانع دیگر ضعیف بودن اعتماد است؛ اعتماد به یکدیگر و اعتماد به مدیران و اعتماد مدیران به مردم.

هوشمندسازی چه تأثیری بر اشتغال و درآمد روستاییان دارد؟

آنچه مسلم است در توسعه هوشمند به همه ظرفیت‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی توجه می‌شود. متنوع‌سازی اقتصاد روستایی موجب می‌شود هیچ کس بیکار نماند و هر کس متناسب با علاقه و توانایی‌هایش شغل مناسب خود را خواهد داشت. گسترش اشتغال، سطح درآمد را نیز بالا خواهد برد، روستای هوشمند کسب و کارهای پررونق خواهد داشت، سطح رفاه اقتصادی مردم بالا خواهد بود و مردم پولدار برای عمران و آبادی روستای خود هزینه خواهند کرد تا آن را به محیط مناسب‌تری برای زندگی خود و فرزندانشان تبدیل کنند.

چه نمونه‌های موفق در استان‌های ما یا کشورهای جهان وجود دارد؟

برای شناخت نمونه‌های موفق بهتر است به سراغ رسانه‌های مجازی و غیرمجازی برویم، روستایی در ملایر که یک نفر بیکار ندارد، روستایی که از همه امکانات رفاهی و عمرانی برخوردار است و روستاهایی که مهاجرت معکوس دارند یعنی روستاییانی که پیش‌تر از روستا مهاجرت کرده بودند به دلیل رونق کسب و کار در روستا، دوباره به روستا برگشته‌اند نمونه‌هایی از روستاهای موفق هستند.

نقش دولت و بخش خصوصی در این زمینه چیست؟

دولت می‌تواند برای توسعه هوشمند ریل‌گذاری کند؛ یعنی بسترسازی اجتماعی و اقتصادی برای توسعه هوشمند انجام دهد و در تمامی حوزه‌های قانون‌گذاری و حاکمیتی از توسعه هوشمند روستایی حمایت کند و دولت بایستی در زمینه ارائه خدمات مشاوره‌ای و همکاری سازمانی حامی توسعه هوشمند باشد.

بخش خصوصی، البته در صورت احساس نیاز از سوی جامعه روستایی و با مجوز مدیران روستا می‌تواند با سرمایه‌گذاری در پروژه‌های مورد نیاز روستاییان هم مشکلات روستا را حل کرده و هم سود مناسب فعالیت اقتصادی خود را کسب کند؛ البته هدایت بخش کارآفرینی اجتماعی به طرف حل مسائل جامعه روستایی می‌تواند نقش مؤثری در توسعه هوشمند داشته باشد؛ به‌ویژه کارآفرینان اجتماعی که در حوزه آموزش، فرهنگ، سلامت و بازاریابی فعالیت دارند می‌توانند کمک بسیار زیادی به پیشبرد توسعه هوشمند روستایی داشته باشند.

۱۰ سال آینده روستاهای ایران را چگونه پیش‌بینی می‌کنید؟

روستاهایی که در توسعه هوشمند پیشروتر باشند پررونق‌تر خواهند شد، تعداد این گونه روستاها افزایش خواهد یافت و در مقابل روستاهایی که در زمینه توسعه هوشمند، اقدام جدی و مؤثری انجام ندهند از رونق خواهند افتاد، تعداد جمعیتشان کاهش پیدا می‌کند، عمران و آبادی روستا رو به نقصان خواهد گذاشت و شاید خالی از سکنه نشوند اما متروکه خواهند شد.

روستای پیشرفته‌ای که از همه امکانات و ظرفیت‌های داخلی و خارجی و حتی بین‌المللی برای توسعه همه‌جانبه روستا استفاده می‌کند و همواره برای مقابله با بحران‌های مختلف و با کمک مستمر مردم برنامه‌ریزی می‌کند.

روستای هوشمند همانند یک ارگانسیم هوشمند که برای بقای خود تلاش می‌کند، برای بقای خود به پایداری و توسعه و پیشرفت می‌اندیشد و مدیریتش برای رسیدن به آن هدف تلاش می‌کند و برنامه دارند. روستای هوشمند در بستر راهبرد توسعه پایدار روستایی مطرح می‌شود. همان گونه که در توسعه پایدار بر کشاورزی ارگانیک، متنوع‌سازی اقتصاد روستا، استفاده از دانش بومی و مشارکت همه‌جانبه و پویای مردم تأکید می‌شود، در روستای هوشمند نیز متنوع‌سازی اقتصاد روستا در راستای افزایش تاب‌آوری روستا مطرح می‌شود.

در مسیر توسعه گردشگری روستایی؛ جذب منابع اقتصادی مربوط و موضوع بازاریابی محصولات زراعی، باغی، دامپروری و صنایع دستی مطرح است. در کل روستای هوشمند یک کل منسجم و واحد است که برای زیست مناسب‌تر خود، با کمک خرد جمعی، برنامه‌ریزی کرده و برنامه‌های مناسب را اجرا می‌کند. آنچه مسلم است اینکه در مسیر اجرا از نظارت و خرد جمعی کمک می‌گیرد تا اشکالات و خطاها را شناسایی و اصلاح کند.

کدام استان‌ها در این زمینه پیش‌تاز هستند؟

اینکه کدام استان‌ها پیش‌تازند و کدام‌ها عقب‌ترند، چندان مشخص نیست؛ چون سنجش دقیق و همه‌جانبه‌ای در کل کشور صورت نگرفته تا بر آن اساس قضاوت کنیم ولی حضور مؤثر روستاها در فضای مجازی و رسانه‌ای می‌تواند یکی از ملاک‌های

فاطمه طالبیان شریف | اگر امروز به برخی از روستاهای

موفق جهان نگاه کنیم، خواهیم دید توسعه آن‌ها دیگر تنها به کشاورزی یا دامداری وابسته نیست. روستاهایی که زمانی با مشکلاتی مانند مهاجرت، بیکاری و کمبود امکانات روبه‌رو بودند، اکنون با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، مدیریت مشارکتی و استفاده هوشمندانه از ظرفیت‌های محلی، به محیطی پویا برای زندگی، کار و سرمایه‌گذاری تبدیل شده‌اند. این تجربه نشان می‌دهد آینده روستاها بیش از هر زمان دیگری به شیوه مدیریت، میزان مشارکت مردم و استفاده صحیح از فناوری گره خورده است.

در سال‌های اخیر، مفهوم «روستای هوشمند» به عنوان یکی از رویکردهای نوین توسعه روستایی، توجه بسیاری از برنامه‌ریزان، پژوهشگران و سیاست‌گذاران را به خود جلب کرده است. برخلاف تصور رایج، هوشمندسازی روستا تنها به معنای دسترسی به اینترنت پرسرعت یا استفاده از تجهیزات دیجیتال نیست؛ بلکه رویکردی جامع است که در آن فناوری در کنار سرمایه اجتماعی، دانش بومی، مدیریت کارآمد و مشارکت مردم قرار می‌گیرد تا کیفیت زندگی، رونق اقتصادی و پایداری محیطی به‌طور همزمان ارتقا یابد.

با توجه به چالش‌هایی مانند کاهش جمعیت روستایی، تغییرات اقلیمی، محدودیت منابع و ضرورت ایجاد فرصت‌های جدید اشتغال، حرکت به سوی روستاهای هوشمند دیگر یک انتخاب صرف نیست، بلکه ضرورتی برای آینده توسعه روستایی به شمار می‌آید. در چنین شرایطی، شناخت ابعاد مختلف این مفهوم، بررسی فرصت‌ها و موانع تحقق آن و آشنایی با تجربه‌های موفق می‌تواند تصویری روشن‌تر از مسیری را ارائه دهد که روستاهای امروز برای تبدیل شدن به سکونتگاه‌هایی پایدار، تاب‌آور و برخوردار از کیفیت زندگی مطلوب باید طی کنند. در این ارتباط با دکتر علی اکبر مجدعی، جامعه‌شناس روستا و عضو هیئت‌علمی دانشگاه فردوسی مشهد به گفت‌وگو نشستیم که در ادامه می‌خوانید.

منظور از روستای هوشمند چیست؟

منظور از روستای هوشمند، روستای پویا، زنده، پایدار و تاب‌آور با مدیریت هوشمند و مشارکت محور است؛

پذیرش آگهی و تبلیغات در قدس آنلاین

WWW.QUDSONLINE.IR

تلفن پذیرش: ۳۷۰۸۸

مجتمع چاپ و نشر روزنامه قدس

مجهزترین چاپخانه شرق کشور با پرسنل حرفه‌ای

چاپ افست | شیت | رول

بیوی | سلفون | لیتوگرافی | صحافی | برش

مشهد، بلوار سجاد، نبش سجاد یک (واحد سفارشات مؤسسه فرهنگی قدس) ۰۵۱-۳۷۰۸۸